

CONCEPT Participatieplan Windpark Zeewolde

Ontwikkelvereniging Zeewolde i.s.m. REScoop

oktober 2016

Inhoud

Inleiding	3
1. Doelstelling	4
2. Rollen en verantwoordelijkheden	6
3. Procesparticipatie (meedoen in de planvorming)	7
3.1. Bewoners, agrarisch ondernemers en moleneigenaren binnen het ontwikkelgebied	7
3.2. Bewoners Zeewolde en Almere buiten het ontwikkelgebied	8
3.3. Lokale energiecoöperaties	9
3.4. Natuur- en milieuorganisaties	9
3.5. Overige maatschappelijke organisaties	9
4. Financiële participatie (mee-investeren)	10
4.1. Directe deelname in de Ontwikkelvereniging Zeewolde	10
4.2. Risicodragende aandelen	10
4.3. Obligaties	11
4.4. Budget	11
5. Gebiedsfonds	12
6. Marketing en communicatie	13
7. Op welk beleid is dit plan gebaseerd?	14

Inleiding

Windpark Zeewolde is straks een van Nederland's grootste windmolenparken op land. Het wordt gebouwd in het buitengebied van de gemeente Zeewolde, ten oosten van Almere. Het streven is de 220 solitaire molens die momenteel in het gebied staan, te vervangen door 93 grote molens in lijnopstellingen. Vanaf 2020 levert Windpark Zeewolde schone energie voor zo'n 250.000 huishoudens; 2,5 keer meer dan er met de huidige molens wordt opgewekt. Ontwikkelvereniging Zeewolde, de initiatiefnemer van het park, is zowel verantwoordelijk voor het realiseren van de nieuwe turbines als voor het saneren van de huidige molens. Dat is een voorwaarde van gemeente Zeewolde en provincie Flevoland. De huidige molens zullen naar verwachting binnen vijf jaar na de komst van het nieuwe windpark zijn afgebroken.

Voor en door het gebied

Windpark Zeewolde wordt financieel en organisatorisch mogelijk gemaakt door bewoners en ondernemers uit het gebied. Dat is voor een park van deze omvang uniek, met een forse impuls voor de regionale economie tot gevolg. Alle bewoners, agrarisch ondernemers en moleneigenaren uit het ontwikkelgebied kunnen lid worden van de Ontwikkelvereniging, die de daadwerkelijke ontwikkeling van het windpark op zich neemt. Maar ook voor de bewoners van Zeewolde en Almere die niet in het ontwikkelgebied wonen, is er nu de mogelijkheid om mee te beslissen over het park (procesparticipatie) en mee te investeren in het park (financiële participatie). Wat er allemaal mogelijk is en hoe dat wordt aangepakt, staat beschreven in dit plan.

Waarom dit plan?

De projectpartners van Windpark Zeewolde vinden het heel belangrijk dat niet alleen de bewoners, agrarisch ondernemers en moleneigenaren uit het ontwikkelgebied mee kunnen doen, maar dat ook de omgeving van Windpark Zeewolde betrokken wordt bij de ontwikkeling van het windpark. Het doel van de activiteiten in het participatieplan is:

Het bereiken van een zo groot mogelijke deelname in, en daarmee acceptatie van, de ontwikkeling van Windpark Zeewolde.

In dit plan staat precies beschreven op wat voor manier we alle doelgroepen bij het park zullen betrekken.

1. Doelstelling

Het doel van dit participatieplan is **het bereiken van een zo groot mogelijke deelname in, en daarmee acceptatie van, de ontwikkeling van Windpark Zeewolde.**

De activiteiten in het participatieplan zijn gericht op het bevorderen van het 'mentaal eigenaarschap' onder bewoners en organisaties in de omgeving van het windpark, door mogelijkheden aan te bieden om (financieel) deel te nemen aan de ontwikkeling en exploitatie van het windpark.

Het plan gaat uit van de volgende kernpunten:

1. Brede lokale betrokkenheid en eigenaarschap via de Ontwikkelvereniging en de coöperatie
Meer dan de helft van de inwoners van het projectgebied is mede-initiatiefnemer van en mede-investeerder in het windpark. Daarmee is dit windpark het grootste door inwoners zelf ontwikkelde windparken van Nederland. Bovendien worden via de burgerwindcoöperatie de inwoners van Zeewolde en Almere actief benaderd om een aandeel te nemen in het windpark en via de coöperatie deel te nemen aan het ontwikkelproces (tot aan de bouw van de turbines). Ook spant de coöperatie zich in om speciale doelgroepen te betrekken bij het windpark.

2. Ruime mogelijkheden voor participatie

De initiatiefnemers bieden, naast de directe deelname door de inwoners van het projectgebied, drie mogelijkheden aan om mee te profiteren van het windpark: coöperatief mede-eigendom, de uitgifte van obligaties en een gebiedsfonds. In totaal stellen de initiatiefnemers zo'n € 17 mln. beschikbaar voor financiële participatie, bijna drie keer zo veel als wat wordt voorgesteld in de Gedragscode Draagvlak en participatie wind op land.

3. De grootste burgerwindcoöperatie van Nederland

Het investeringsvolume van het park en de nabijheid van dichtbevolkte kernen Zeewolde en Almere bieden de mogelijkheid om de grootste burgerwindcoöperatie van Nederland te ontwikkelen. Er wordt een marketingcampagne opgezet om de inwoners van de kernen te werven als leden voor de coöperatie. De leden van de coöperatie worden zo niet alleen coöperatief mede-eigenaar van het windpark, maar worden ook uitgenodigd om deel te nemen aan de ontwikkeling. Op deze wijze nemen omwonenden het windpark niet alleen materieel, maar ook mentaal in eigendom.

Overzicht doelgroepen en participatiemogelijkheden

	Proces	OWZ**	Aandelen	Obligaties	Fonds
OWZ					
Niet-leden / inwoners / bedrijven	via BWZA*		Via BWZA		
Lokale coöperaties	via BWZA		Via BWZA		
NMOs***					
Overige maatschappelijke organisaties					

* BWZA staat voor Burger Windcoöperatie Zeewolde Almere, de werktitel van de burgerwindcoöperatie die wordt opgericht voor bewoners van Zeewolde en Almere.

** OWZ staat voor Ontwikkelvereniging Zeewolde, de initiatiefnemer van het windpark.

*** Natuur- en milieuorganisaties

Met 'proces' wordt bedoeld: procesparticipatie, meedoen in de planvorming;

Met 'aandelen' / 'obligaties' wordt bedoeld: financiële participatie, mee investeren.

Met 'fonds' wordt bedoeld: het gebiedsfonds.

De initiatiefnemers en betrokken overheden hebben voor de start van de procedure veelvuldig overleg gehad met relevante doelgroepen. Het werk aan dit participatieplan is echter begonnen nadat de planprocedure is gestart. Hierdoor kan - strikt genomen - geen invulling worden gegeven aan de wens om vroegtijdig en planmatig de omgeving te betrekken bij de planvorming. Overigens zijn er wel diverse informatiebijeenkomsten en inspraakmogelijkheden geweest voor het Regioplan, waarin de Ontwikkelstroken zijn vastgesteld waarbinnen het Windpark Zeewolde wordt ontwikkeld. De initiatiefnemers en overheden werken echter vanuit een oprechte intentie om zorgen en belangen uit de omgeving zo goed mogelijk mee te wegen in de besluitvorming.

2. Rollen en verantwoordelijkheden

De Ontwikkelvereniging Zeewolde is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het participatieplan, in overleg met de RCR-partijen (de betrokken overheden bij de Rijkscoördinatieregeling (RCR)) en in nauwe samenwerking met REScoop/burgerwindcoöperatie. Mogelijk heeft de Ontwikkelvereniging straks zitting in het bestuur van het Gebiedsfonds.

Het Ministerie van Economische Zaken en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ziet toe op de wijze waarop de omgeving wordt betrokken en treedt op als aanjager van participatie. Leerervaringen uit het proces worden gebruikt voor komende (wind)energieprojecten.

De provincie Flevoland ziet erop toe dat participatie conform het Regioplan wordt opgezet en uitgevoerd.

De gemeenten Zeewolde en Almere stellen doelen en kaders vast voor het participatieplan. Om de belangen van de gemeenten op het vlak van participatie in het proces goed te borgen, stellen de gemeenten nadere kaders vast voor maatschappelijk rendement, geografische reikwijdte van de participatie en te betrekken doelgroepen. Met deze kaders zien de gemeenten toe op de adequate uitvoering van het participatieplan en dat participatie conform het Regioplan wordt opgezet en uitgevoerd. De gemeenten hebben mogelijk ook een rol in het besturen en beheren van het Gebiedsfonds.

REScoop is verantwoordelijk het oprichten en exploiteren van de Burgerwindcoöperatie Zeewolde-Almere (hierna: burgerwindcoöperatie) in samenwerking met de lokale energiecoöperaties. De burgerwindcoöperatie koopt een turbine en verwerft daarmee ontwikkelrecht voor haar leden. De burgerwindcoöperatie werft leden voor de coöperatie en betreft deze, in samenwerking met de Ontwikkelvereniging Zeewolde, bij het ontwikkelproces (tot aan de bouw van de turbines).

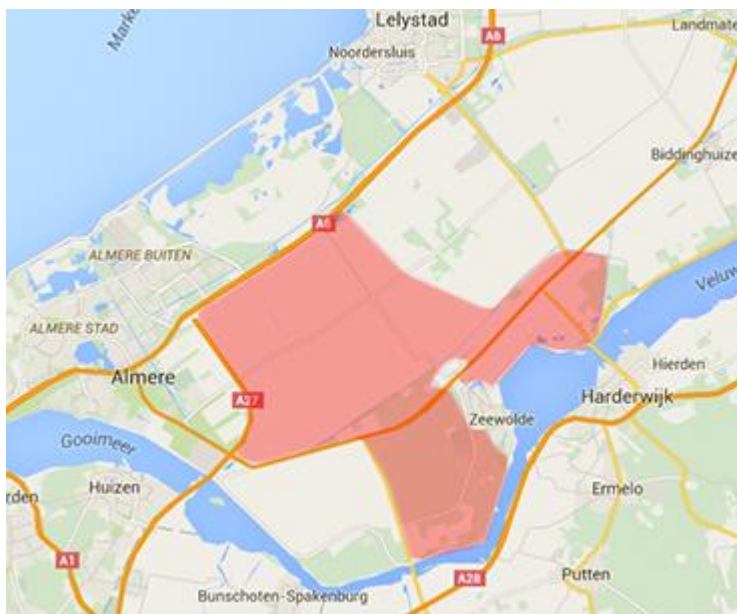
Uitvoering van het participatieplan vindt plaats in 2016 met de bekendmaking van de aanschaf van een turbine in het gebied (zie voor meer informatie paragraaf 3.2) en vervolgens met de lancering van de ledenwervingscampagne.

3. Procesparticipatie (meedoen in de planvorming)

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe alle bewoners, ondernemers, moleneigenaren *binnen* het projectgebied, en burgers uit Almere en Zeewolde *buiten* het ontwikkelgebied, mee kunnen doen in de planvorming van het windpark: procesparticipatie. Hieronder wordt per doelgroep beschreven hoe dit wordt vormgegeven.

3.1. Bewoners, agrarisch ondernemers en moleneigenaren binnen het ontwikkelgebied

Om alle bewoners, agrarisch ondernemers en moleneigenaren binnen het ontwikkelgebied te betrekken bij het proces van opschaling en sanering, is in 2013 de **Windvereniging** opgericht. Deze telt 220 leden; vrijwel alle inwoners van het ontwikkelgebied zijn lid (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1. Ontwikkelgebied Windpark Zeewolde.

Toen de plannen voor opschalen en saneren concreter werden is in het voorjaar van 2015 **Ontwikkelvereniging Zeewolde** opgericht. De leden van de Windvereniging kunnen lid worden van de Ontwikkelvereniging door het ondertekenen van de Ledenovereenkomst; daarin staan alle afspraken over vergoedingen (woning, grond en sanering), de rechten en plichten van de

leden. Eveneens is in de Ledenovereenkomst de juridische structuur vastgelegd waarbinnen het windpark wordt ontwikkeld.

In 2016 zal de Ontwikkelvereniging opgaan in de **Windpark Zeewolde B.V.**. Leden van Ontwikkelvereniging Zeewolde worden aandeelhouders van deze B.V. De B.V. vraagt de vergunningen aan, brengt het park tot Financial Close en zal ook de uiteindelijke exploitatie ter hand nemen. Via deze constructie worden de bewoners, agrarisch ondernemers en moleneigenaren binnen het ontwikkelgebied eigenaar van het park. Geen enkel windproject in Nederland kent een hogere 'directe' participatiegraad. Kortom: een windpark voor en door de omgeving.

3.2. Bewoners Zeewolde en Almere buiten het ontwikkelgebied

Voor bewoners van Zeewolde en Almere, die net buiten het ontwikkelgebied wonen maar wel met de molens te maken krijgen, wordt er een burgerwindcoöperatie opgericht. De coöperatie koopt een bestaande windturbine in het ontwikkelgebied, wordt via die molen lid van de Wind- en Ontwikkelvereniging en wordt ook lid van de B.V. Via die weg heeft de coöperatie, en daarmee de deelnemende burgers van Zeewolde en Almere, medezeggenschap in de ontwikkeling van het windpark. Op deze manier kunnen zij ook in het park investeren. Zie voor meer informatie over financieel participeren hoofdstuk 4.

De Ontwikkelvereniging organiseerde in 2016 een aantal inloopbijeenkomsten voor omwonenden. Op deze avonden blijkt dat de volgende onderwerpen de omwonenden het meest bezighouden:

- Ruimtelijke inpassing: locatie turbines en uitzicht/landschap
- Waardeontwikkeling grond en woningen
- Obstakelverlichting

De burgerwindcoöperatie besteedt in het vervolg van de procedure nadrukkelijk aandacht aan deze onderwerpen en zet zich in om a) adequaat informatie uit te wisselen en b) daar waar gewenst zich in te zetten voor mogelijke verbeteringen. Het is mede om die reden heel waardevol om ook de burgerwindcoöperatie als lid van de Ontwikkelvereniging en later ook van de B.V. te hebben; zij kunnen namens de bewoners invloed uitoefenen op zaken die voor hen belangrijk zijn.

De burgerwindcoöperatie zet in op een zo groot mogelijk aantal leden uit de kernen. Hoe groter het aantal leden, hoe groter de lokale betrokkenheid en hoe groter de legitimiteit van de inbreng van de burgerwindcoöperatie in de ontwikkeling van het park. Dit biedt de projectpartners een

unieke gelegenheid om de inbreng vanuit de woonkernen een plek te geven in de procedure. De opzet van de burgerwindcoöperatie en de vormgeving van de publieksparticipatie is beschreven in een separaat plan van aanpak en opgenomen in de bijlage.

3.3. Lokale energiecoöperaties

De burgerwindcoöperatie Zeewolde Almere wordt opgezet door REScoop. Zij werken hierbij nauw samen met de lokale energiecoöperaties Groene Reus en Zeenergie.

3.4. Natuur- en milieuorganisaties

Al sinds 2015 zijn de initiatiefnemers in overleg met Flevolandschap en Staatsbosbeheer, die grondposities in het projectgebied hebben. Daarnaast betrekken de initiatiefnemers natuur- en milieuorganisaties bij de procedure met een extra informatiebijeenkomst over de (ecologische) uitkomsten van het MER. Bovendien worden de 'groene organisaties' uitgenodigd om mee te denken over de opzet van het Gebiedsfonds.

3.5. Overige maatschappelijke organisaties

Een veelgehoorde klacht is dat met participatie te vaak dezelfde mensen worden bereikt, doorgaans degenen die direct in hun belangen menen te worden geschaad of die bijvoorbeeld via een lokale coöperatie betrokken zijn bij windenergie. Met dit participatieplan hebben de initiatiefnemers de ambitie ook andere dan de gebruikelijke doelgroepen te betrekken bij de ontwikkeling van het windpark. Het volume van het park en omvang en samenstelling van de bevolking van Zeewolde en Almere bieden hiervoor kansen.

De burgerwindcoöperatie neemt hiervoor het initiatief en richt haar wervingsactiviteiten ook op deze doorgaans lastiger te bereiken doelgroepen, in de verwachting dat daarmee de belangstelling voor windenergie in het algemeen en het windpark in het bijzonder kan worden verbreed en verdiept. Zie het separate plan van aanpak voor de burgerwindcoöperatie voor verdere toelichting op deze activiteiten.

4. Financiële participatie (mee-investeren)

Met financiële participatie wordt aan inwoners van Zeewolde en Almere de mogelijkheid geboden financieel mee te profiteren van het windpark. Het financiële participatiepakket voor Windpark Zeewolde is zeer uitgebreid en bestaat uit drie onderdelen:

1. Directe deelname in de Ontwikkelvereniging Zeewolde
2. Mee-investeren tijdens de ontwikkeling van het windpark (risicodragende aandelen);
3. Mee-investeren als de molens er eenmaal staan (obligaties uit de exploitatieopbrengsten van het windpark)

4.1. Directe deelname in de Ontwikkelvereniging Zeewolde

Meer dan de helft van de inwoners en ondernemers uit het projectgebied is volwaardig mede-investeerder in de herstructurerings- en ontwikkelopgave van Windpark Zeewolde. De leden van de Ontwikkelvereniging nemen elk als initiatiefnemer volwaardig deel aan de ontwikkeling van het windpark. De leden saneren de huidige turbines in het projectgebied en dragen zo bij aan de gewenste landschappelijke herstructurering. Dat geeft het windpark een unieke status: het grootste windparken van Nederland ontwikkeld door en in eigendom van lokale initiatiefnemers.

Naast dit brede lokale eigendom is het windpark ook uniek op het gebied van coöperatief mede-eigenaarschap. De Ontwikkelvereniging investeert samen met REScoop in de oprichting van de - in potentie - grootste burgerwindcoöperatie van Nederland: de burgerwindcoöperatie. Een gedetailleerd plan van aanpak voor de ontwikkeling van de burgerwindcoöperatie is opgenomen in de bijlage.

De burgerwindcoöperatie biedt twee coöperatieve financiële producten aan:

- Mee-investeren tijdens de ontwikkeling van het windpark (risicodragende aandelen);
- Mee-investeren in het gehele park als de molens er eenmaal staan en in gebruik zijn genomen (obligaties uit de exploitatieopbrengsten van het windpark)

4.2. Risicodragende aandelen

REScoop heeft een BV opgericht, Flevoland Coöperatief, die de turbine aanschaft en daarmee één ontwikkelrecht verkrijgt in het windpark. De burgerwindcoöperatie wordt op deze manier volwaardig lid van de Ontwikkelvereniging en vertegenwoordigt haar leden in de besluitvorming en financieringsrondes van de ontwikkeling.

4.3. Obligaties

Het Regioplan stelt dat de initiatiefnemer bereid moet zijn om minimaal 2,5% van de totale initiële investeringsomvang beschikbaar te maken voor financiële participatie. Dit wordt uitgewerkt in de vorm van obligaties, uit te geven door de burgerwindcoöperatie. Om ruimte te bieden aan elk budget worden de obligaties in coupons van € 50 uitgegeven.

4.4. Budget

In totaal stelt de Ontwikkelvereniging een bedrag van zo'n € 17 mln. beschikbaar voor financiële participatie, uitgaande van een investeringssom van € 400 mln. en investering van de Ontwikkelvereniging van 80 mln. voor een vermogen van 350 MW en een looptijd van 15 jaar. Dit is als volgt opgebouwd:

Participatie-optie		Totaal
Gebiedsfonds	€ 315.000 x 15	€ 6,3 mln.
Risicodragende aandelen	€ 400.000	€ 400.000
Obligaties	€ 10.000.000	€ 10.000.000
		€ 17 mln.

Uitgaande van een productie van het windpark van 819.000 MWh per jaar zou de afdracht van de ontwikkelaars voor participatie, op basis van de Gedragscode, $819.000 \times € 0,50 \times 15 = € 6,1$ mln. bedragen. De Ontwikkelvereniging draagt bijna drie keer meer af dan het richtbedrag uit de Gedragscode van de NWEA en milieuorganisaties.

N.B: omdat de bovengenoemde bedragen deels gebaseerd zijn op verwachte productie, zijn alle bedragen een inschatting en onder voorbehoud.

5. Gebiedsfonds

Het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland geeft de uitgangspunten voor de Gebiedsgebonden bijdrage (hierna: het Gebiedsfonds). Het Gebiedsfonds is gericht op een "aantoonbare en uitvoerbare kwaliteitsverbetering van de omgeving in de vorm van fysieke, maatschappelijke voorzieningen voor natuur, recreatie of cultuur". De provincie en gemeente laten in het Regioplan ook ruimte voor andere bestedingsdoelen.

De initiatiefnemers vullen het fonds bij de exploitatie van het windpark (als de turbines een jaar gedraaid hebben) met € 1.050 per opgestelde MW. De verschillende rijen windturbines uit het park zullen op verschillende momenten worden opgeleverd, maar als het windpark volledig is gerealiseerd, heeft het fonds zo'n € 315.000 per jaar te besteden voor projecten en initiatieven in de gemeenten Zeewolde en Almere.

Na 15 jaar wordt, in overleg tussen initiatiefnemers en gemeenten, de bijdrage geëvalueerd. De gemeenten Zeewolde en Almere stellen op basis van de uitgangspunten uit het Regioplan op korte termijn nadere kaders vast voor:

- Maatschappelijke rendement
- Bestedingsdoelen
- Geografische reikwijdte

Deze kaders worden opgenomen in een contract tussen de gemeenten en de Ontwikkelvereniging. Binnen die kaders werken Ontwikkelvereniging Zeewolde en de gemeenten gezamenlijk verder aan de concrete invulling van het Gebiedsfonds en de bijbehorende organisatorische inrichting.

Lokale organisaties betrekken

De oprichters/bestuurders van het Gebiedsfonds hechten veel waarde aan de inbreng van betrokken lokale organisaties. Het bestuur van het fonds betreft deze groepen voorafgaand aan de oprichting van het fonds, om mee te denken over organisatievorm, selectieprocedure en mogelijke bestedingsdoelen. De initiatiefnemers en de gemeenten bereiden hiertoe op termijn een startbijeenkomst voor.

6. Marketing en communicatie

Burgerwindcoöperatie

Met haar in potentie aantrekkelijke financiële producten wordt de burgerwindcoöperatie nog niet als vanzelf een succes. Daarom investeren de projectpartners in een marketingcampagne om de burgerwindcoöperatie en haar producten en diensten onder de aandacht te brengen van de inwoners van Zeewolde en Almere. Doel van de campagne is om zo veel mogelijk leden te werven voor de burgerwindcoöperatie, interesse te wekken voor de financiële participatiemogelijkheden en zo verbinding te leggen tussen de inwoners van de kernen en (de ontwikkeling van) het windpark.

De burgerwindcoöperatie ontwikkelt in nauwe samenwerking met een lokaal marketingbureau een heldere, wervende propositie voor de uitgifte van de aandelen en obligaties. In 2016 wordt gestart met het werven van leden voor de coöperatie, zodat de ontwikkeling van de burgerwindcoöperatie goed aansluit op de planprocedure. Mijlpalen en contactmomenten in de lopende planprocedure worden benut om leden te werven en mensen via de coöperatie te betrekken bij het planproces.

Gebiedsfonds

Het is van groot belang dat het Gebiedsfonds gaat leven onder bewoners en organisaties in de omgeving. De projecten van het fonds moeten zichtbaar maatschappelijk rendement opleveren. Het bestuur van het Gebiedsfonds zorgt er daarom voor dat:

- bij aanvang van de exploitatie er één of meerdere aansprekende projecten van start gaan die concrete wensen en zorgen van de omgeving adresseren. Denk aan het aanleggen van een bosrand bij de Paradijsvogelweg of het ondersteunen van de aanleg van glasvezel in het gebied;
- er een communicatieaanpak wordt ontwikkeld die herkenbaar en enthousiasmerend de toegevoegde waarde van het fonds voor het gebied overbrengt aan de inwoners van Zeewolde en Almere.

Planning

In de zomer van 2016 ontwikkelde marketingbureau Puur!fct een marketingconcept voor de coöperatie dat naar verwachting begin september kan worden opgeleverd. Bij een akkoord van REScoop en de Ontwikkelvereniging Zeewolde en vervolgens de projectgroep van Windpark Zeewolde kan de campagne worden uitgerold. De oprichting van de B.V. biedt een goed platform om ook de aanschaf van de burgerwindmolen bekend te maken en de campagne te lanceren.

7. Op welk beleid is dit plan gebaseerd?

In februari 2016 meldde minister Kamp van Economische Zaken in een Kamerbrief dat Windpark Zeewolde als pilotproject voor de nieuwe Omgevingswet zal dienen. Al direct bij aanvang moet het windpark een plan hebben voor het betrekken van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Ook moet inspraak al in een eerdere fase mogelijk zijn en moeten participatieplannen worden opgesteld. "De kern van omgevingsmanagement is dat bevoegd gezag en initiatiefnemer samen met burgers, bedrijven, lokale overheden en maatschappelijke organisaties zoeken naar gemeenschappelijke belangen en mede vanuit die gemeenschappelijke belangen beleid en projecten vormgeven, aldus de minister. Deze werkwijze kenmerkt de ontwikkeling van Windpark Zeewolde: het betrekken van de omgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle partijen, met de initiatiefnemer als voortrekker. De omgeving wordt betrokken, geïnformeerd en kan ook echt meedoen met het project.

Provinciaal beleid

In het Regioplan Zuidelijk- en Oostelijk Flevoland stelt de provincie kaders vast voor financiële participatie. Bewoners en ondernemers krijgen gelegenheid om financieel te participeren, waarbij geldt:

- dat in ieder geval bewoners en ondernemers in het projectgebied de gelegenheid krijgen om op gelijke voet financieel te participeren bij de ontwikkeling van nieuwe windmolens vanaf de eerste risicodragende fase,
- dat in ieder geval alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland gelegenheid krijgen om financieel te participeren in de exploitatie,
- dat beide vormen van financiële participatie eerlijk, eenvoudig en evenwichtig moeten zijn vormgegeven.

Gedurende de exploitatie van de windmolen draagt de initiatiefnemer bij aan kwaliteitsverbetering in de omgeving van de nieuwe windmolens met een gebiedsgebonden bijdrage van gemiddeld € 1050 per MW per jaar, iedere vijf jaar te indexeren, waarbij het af te dragen bedrag desgewenst per jaar kan variëren. Bij de totstandkoming van het project stelt de initiatiefnemer omwonenden en andere betrokkenen in de gelegenheid om te participeren in de planvorming.

Er is een onderscheid tussen de bewoners en ondernemers in het werkingsgebied van het Regioplan (een groot deel van het buitengebied van Dronten, Lelystad en Zeewolde en een zeer beperkt deel van het Almeerse buitengebied), onder wie de eigenaren van bestaande

windmolens, en andere bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Dit onderscheid vloeit voort uit de twee verschillende doelstellingen: een alternatief voor huidige eigenaren en lokale en regionale draagvlak.

- In ieder geval de bewoners en ondernemers die gevestigd zijn in een projectgebied, krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de ontwikkeling van nieuwe windmolens binnen dat projectgebied, vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend) en per projectgebied op basis van gelijkheid.
- In ieder geval de bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de exploitatie van nieuwe windmolens (de fase vanaf ingebruikname). De initiatiefnemer moet bereid zijn om minimaal 2,5% van de initiële totale investeringsomvang (de totale waarde van alle activa die met de nieuwe windmolenopstelling te maken hebben) op deze manier te financieren.

Het staat de initiatiefnemers vrij zelf de vorm te kiezen van de beide soorten financiële participatie en de participatiemogelijkheden uit te breiden naar andere doelgroepen. Voorwaarde is dat ze de financiële participatie in hun projectplan op een evenwichtige, eenvoudige en eerlijke manier uitwerken en vervolgens uitvoeren.

Eerlijk, eenvoudig en evenwichtig betekent voor de **ontwikkel- en bouwfase** in ieder geval dat:

- alle bewoners en ondernemers uit het betreffende projectgebied risicodragend kapitaal (eigen vermogen) kunnen inbrengen, ongeacht het eigendom van de gronden waarop gerealiseerd wordt,
- redelijkerwijs gedeeld wordt in dividend en zeggenschap, gekoppeld aan de gedragen verantwoordelijkheden bij de ontwikkeling en eventuele inbreng voor de invulling van de saneringsopgave,
- de kandidaat-participanten te allen tijde worden gewezen op de aan participatie verbonden risico's,
- een eventueel verlangd lidmaatschap of belang bij een initiatiefnemer geen onnodige belemmeringen opwerpt.

Eerlijk, eenvoudig en evenwichtig betekent voor de **exploitatiefase** in ieder geval dat:

- alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland kunnen participeren, waarbij minimaal 2,5% van de totale initiële investeringsomvang (de totale waarde van alle activa die met de nieuwe windmolenopstelling samenhangen) – ongeacht de vorm waarin dit

gebeurt – open moet staan voor deelname voor een periode van minimaal tien jaar vanaf de aanvang van de exploitatie,

- dat kandidaat-participanten te allen tijde worden gewezen op de aan participatie verbonden risico's en daarvoor een redelijke vergoeding ontvangen,
- dat deze participaties, eventueel na een beperkte lock-in periode van maximaal twee jaar, verhandelbaar dienen te zijn,
- dat de initiatiefnemer eventuele achterblijvende belangstelling in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland voor invulling van de financiering moet kunnen aantonen, alvorens een invulling wordt toegestaan die afwijkt van het genoemde minimumpercentage van 2,5%.

Gemeentelijk beleid

Gemeente Zeewolde heeft het Regioplan als uitgangspunt voor haar beleid. Gemeente Almere hanteert programmaplan "[Energie Werkt](#)".

Beleid vanuit milieu- en energieorganisaties

De NWEA (Nederlandse WindEnergie Associatie) heeft in samenwerking met en andere milieuorganisaties, zoals Greenpeace, de Gedragscode Draagvlak en participatie wind op land opgesteld. Dit document dient als uitgangspunt voor participatie bij het ontwikkelen van nieuwe windprojecten; ontwikkelaars hebben hiermee richtlijnen voor het vroegtijdig betrekken van de omgeving, bij voorkeur voorafgaand aan het planproces. Ook bij de ontwikkeling van Windpark Zeewolde wordt de Gedragscode gehanteerd.